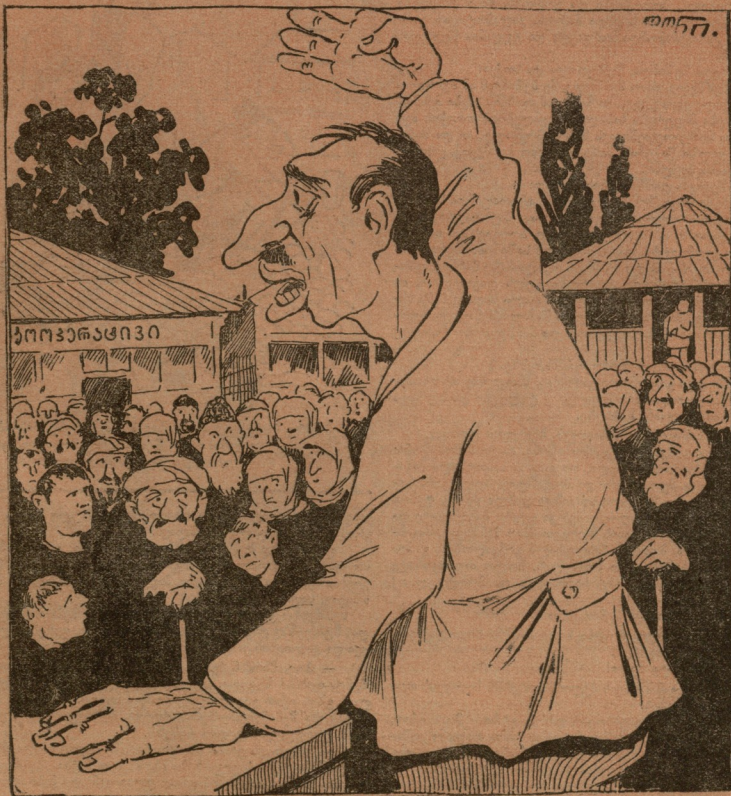

ტარტარაზი

კოოპერატიული უენიუნა

F-924

კოოპერატორი (მოხსენებზე)—მეშ აშნანავო გლეხებო იტოდეთ, რომ კოოპერაცია საშუალებაა ვაჭრების და ჩარჩ სპეკულიანტების წინააღმდეგ. ამიტომ ყოველთვის მაღლა გვეჭიროს კოოპერაციის დროშა!

ხმა ხალხიდან—დროშა კი გვეჭიროს მაღლა, მარა თუ კაცი ხარ სამაგიეროთ ფანები დაუწიე დაბლა!

„საზენი“ და მოჯაგირე

(ანუ ზღაპარი რწეილისა და ჭიანჭველის შესახებ)

იყო და არა იყო რა. იყო ერთი ბურჯუა და მენშევიცი.

ბურჯუა და მენშევიცი დაძმობილდენ, ხელი-ხელს მი-სცეს და სთქვენ:

— ძმა ძმისათვის, ამ დღისათვის: კანი თუმცა სხვა-დასხვა გვაქვს, მაგრამ ერთი სისხლი და ხორცი ვართ.

გზა და მიზანი ერთი გვაქვს,

მოდი და ერთად ვიაროთ,—

ქარი და ლხინი ცხოვრების

ერთმანეთს გაუზიაროთ...

კარგი, უთხრა მენშევიკმა და გაუღდენ გზას... ბევრი იარეს თუ ცოტა იარეს, მიადგენ ერთ მდინარეს: ატეხილსა და აბორგელს, ბობოქარსა და გოროზს, მისი ტალღები ეფლებს ტორებით სცემდა ნაპირს, კალაპოტიდან ვარდებოდა, ტორტმანობდა, ბორჯავდა და ქვეყნის წალკევს უქალოდა.

ბურჯუა შეშინდა, შეშუთოდა და სთქვა:

— მენშევიკ, ძმაო მენშევიკ, მე შეშინიან ამ მდინარისა; მის ტალღების გუგუნში ჩემი განკითხვის ხმები მესმის, მშურსობდა მყურებს სისხლიან თვალებით, თითქოს აღსასრული მიახლოვდებოდეს ბასრი მძაყალებით და მიპირებდეს ყელში წაჭერას, მიშველ ძმაო მენშევიკ, გადამაჩინე გზას ცდელს...

მენშევიკმა დაშვილებით მოუგო:

— ჩემი თავი შენ შემოგველოს, აქ არაფერია საშიში, ეს ბობოქარი ტალღები რევოლუციია, შავი ხალხი თავისი სათაღობს, იბრძვის, ტალღებზე ბორჯავს და თუ კალაპოტი გადმოიხას, ოღონდაც რომ საშიშია, მაგრამ დამშვიდდი, მაგის წამალი მე ვიცი, თვალთმაქც მარჩილები-საგან *) დაშხადებული ავგაროზი გულს დაევიდოთ, ის დაგვიფარავს, ხოლო ამ ტალღების ცალი სადაც ჩემს ხელშია, მე მაქვს მისი დასამინებელი წამალი, შემაჯები ზურგზე, მე გადავაჩინე, გავეცოროთ და საშვილობო ნაპირზე გავიდეთ.

ბურჯუა მოაჯდა მენშევიკს მხრებზე.

მენშევიკი გახედნილა გამოლა, მართლაც თვალთმაქცული წამლით დააძინა მულგვარ ტალღები და ბურჯუა მშვილობით გაიყვანა ნაპირზე.

რეცა სამშვილობოს მიადგენ, ბურჯუამ უთხრა:

მენშევიკ, შენი ზურგი მომეწონა, ძალიან მომეწონა: რბილი ხავერდის საეარბილი, თეთიკოსი სასათუბალი მავასთან მიჭარავა, მე უშაღური და მოფინფანალებული ვარ, ქონი გულს მედებს, მუცელი სიმძიმით დაბლა იწევს, ფეხით სიარული ჩემთვის აქლია.— შენ კი უფრო მკვირცხლი და ამბინი ხარ: მატარე შენის ზურგით ძმაო მენშევიკ, მაგისთვის მე უჩრის მოაკვებ, ნასუფიაროს გიწყალობებ, გამოი-ნიცველ ტანისმოსაც არ მოგაკვებ, ხოლო თუ იყოჩადე და ერთოვლებდა გამოიანენ, საერქელსა და პორტფელსაც მიიღებ...

— ჩემი თავი შენ შემოგველოს.

ფორბათით ავიღებ შენს ზიდავს, შენი ხიდი ვიქნები, ერთოვლი მოჯაგირე!

— მაშ მოიტა ხელი!

და მენშევიკმა, თავის ძელიან თითებში ბურჯუას თოხლო ხელი დაიჭრა...

ეს ამბავი მოხდა უსუოვარ დროს, ცხრა მთის იქით, ცხრა ზღვის გადაღმა. მაშინ ქვეყნის ცხრა თავიანი ვეშაპები განაგებდენ და ოქროს ტახტზე ქმნიდნენ ბურჯუა, რომელიც მშრომელი ხალხის სისხლით იკვებებოდა.

ერთდელ, სიარობის დროს, ბურჯუამ შენიშნა, რომ მისი ხელი სადაცეს ღირს დაეპირებდა, და უხიდან საბა-ლებო ნაპირს იყენ გადახარს აპირებდა.

მაშინ ბურჯუა ჩამობრტა და მრისხანედ ეფლებოდა:

— მენშევიკ, ცბიერი და უშადური ყოფილხარ, შენი

როსა კარგი აწილდა?

შრომის კომისარიატმა დააღვინა ცუდ ამინდში აკრძალოს დამა ცის ქვეშ მუშაობა.

(ვახუთებიდან).

ქაფენილზე მომუშავე (სიცხისაგან შეშუხებული)— ჰეი ალბას! ერთი წემა მიანიც მოვიდეს, ცოტა გავგარილდე, თორემ მოვეყვდი კაცი!

ჭიხენი სმენას ატეხობს, თოხარიაცი ჩინებული გაქვს, მაგრამ ფული კი დაბატსა მალავს!

გუთიბილად მენშევიკ, მშვიერი დარჩენი, უტანისამოსო და უსაკეობი, უთავშესფარო, ოქროს პალატების მავიერი თავსადაც თონებარტები, მაგრამ გვიანდა იქნება! მენშევიკ, სადა შენი პირობა?

მენშევიკი ყარაიუსუფეთი („ალლატი“ ზეპირად იცოდა) მუხლებზე დაეშწო და დაუსწყო ვეღარება, ფეხების ლოკვა და კალთების კოცნა:

— ჰოი, მბრძანებლო ჩემო საზენი! მე ნატერფალო შენის ფეხსა შეცდი, გულზე მოდებულმა ქონმა ამყაოლია, გზის იქით გადავბებდი, თინჯა მეგონა, ეს რეთი მაპატეც და შემბიდეს.— შენი სახლის მლოცველი ვიქნები, შენს ერთოვლებზე ვიოცნებებ...

— კარგი, ეს ერთი მიპატრეობა, მე სულგრძელი ვარ, ხოლო ჩემი ოქროს ელვაირება მზეს ეჯებრება მენშევიკ, ნაპესის შუაქე უფრო მძაფრად ეღვარებს, და მისი ჩხრიალი სიხმარში მოსმინილ მუსიკაზე უფრო დამათობთელია. აი, ნახე:

და ბურჯუამ ოქროთი საცეც პეშეი თვალწინ აუთამაშა მას. შემდეგ დაიწყო „ოქროს პიშინ“-ს ლილიანი, ხოლო მენშევიკმა დაბალი ბანი დააწია მას.

შორიან ისევ მოსიმა ტალღების გუგუნნი, ტორტმა-

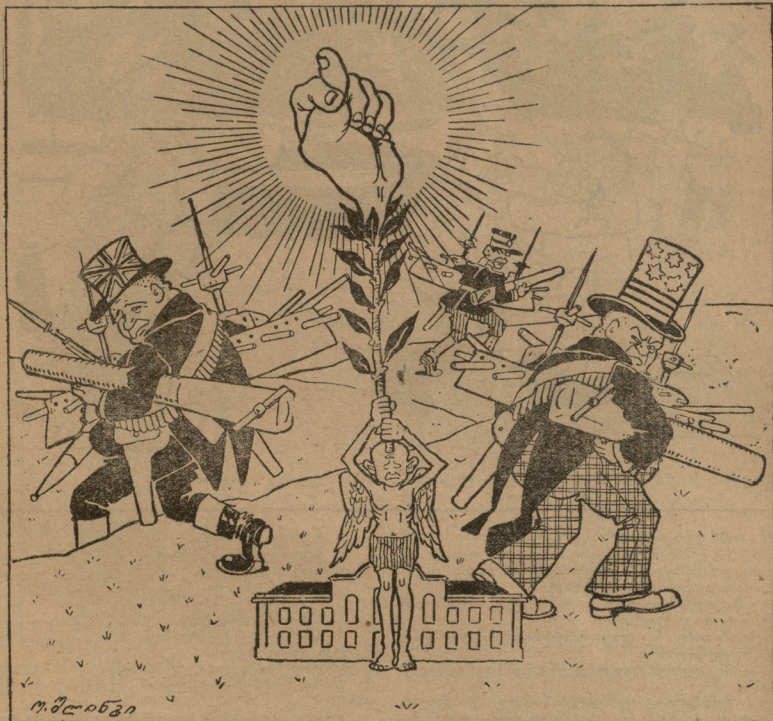
*) თანამედროვე ენაზე ფილიპინებზე 2-ე ინტერნაციონალი.

გან-მე-რე-ღმება

ჩაიშალა „სამთა კონფერენცია“, რომელიც მოწვეული იყო განიარაღების საკითხის განსახილველად.

(ღებუშვილან)

შემოკრებენ დასხდენ ილაყებს ანკელოზისა ენითა:

— „ვისაც კი იარაღი გაქვთ სუყველამ მოიხსენითა“!..

„კაცთშოყვარული“ ლაქლაქით შეზარხოშდენ და გალად-

დენ აყველა ამის შემდეგა, თქვენც ხედავთ—„განიარაღდენ“

ნის და რისხვის ხმა ქარიშხალივით მოდიოდა, ეხეთქებოდა კუთხიდან კუთხეს, ავისებდა სივრცეებს და ყველაფერს წაღვეკვით ემუქრებოდა.

ბურჯულამ ყურები ჩამოუსვა, შიშის ელდამ გადაჰკრა და იკითხა:

— მენშევიკ, რატომ ისმის ასე მძაფრად ლეღვისა და ქუხილის ხმები? თითქოს მე მემუქრება შთანთქმას და დაესებას, მე მეშინიან მენშევიკ, მე სიცოცხლე მინდა, სიხსლი და ქონი ჩემი საზრდოა, ხალხის ოფლი კი ტახტია ჩემი, ხოლო ჩემი ოქროები მზესავით ელგარებენ.

შენ მიიღებ ამ ოქროების ნაწილს, თუ გადამატარებ ამ სახიფათო გზას და მშვილდას დაიბრუნებ. ამას იქით ვი შენი რკინის აღვირი შეიცვლება ოქროს ალივით. ხოლო უნავირსაც მოხდენილს გიშოვი.

— ფრაქსა ხაზენო, არა? ო, ფრაკი და ცილინდრი, თე თრი ხელთათმანები და ერთი პორტუელი—თუნდ გაცვეთილი იყოს—აი უმალღესი ნატერა ჭეშმარიტი მებრძოლის და წინამძღოლის, ჩემი ერთგულება უსაზღვრო იქნება შენდამო, ხაზენი მიმსახურე...

ასე გადაიქცა „მშობა“ „ხაზენი-მოჯამაგირებლად“.

ბურჯულა მენშევიკის მხრებზე შემეჯღარა—მღელვარე ზვირთების გადალახვის ცდილობდა,უცხად შენიშნარომ მისმა მერანმა დაკარგა თავისი ჯალა-წყამალი და ვეღარ შესძლო ტალღების დაძინება.

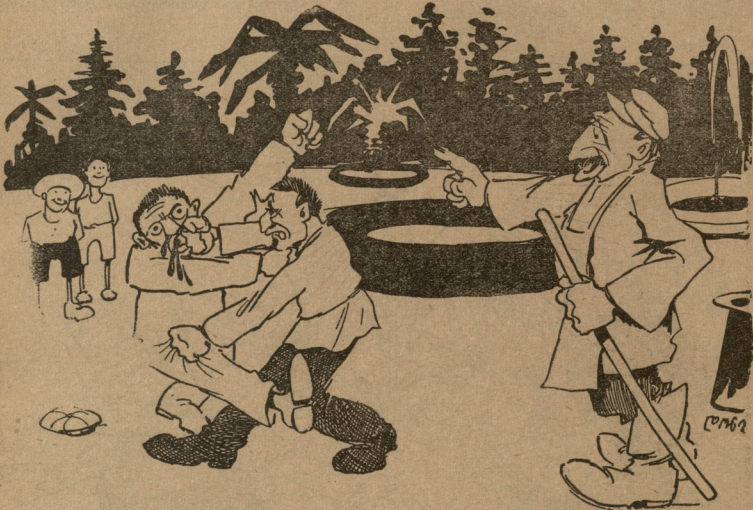
— ო, ვიღუბებით ხაზენი, ჩემი წამალი აღარ სჭირს, ეს მღელვარება მეც წაღვეკვით მემუქრება, ასე გადაეღო სახიფათოა დაბერუნდით უკან!..

ფიზკულტურა აზერბაიჯანში

აგარაკებზე მოეწყო ფიზკულტურის მოედნები.

(გაზეთებიდან)

შებნა (მაჩუბარებს)—ამხანაგო აქ პარკში არ იქნება ვარ-ჯიზობა, მოედანზე მიბძანდით!

— მაშ დავიღუპოთ?
 — ნუ გეშინიან, მე მეორე საშუალება ვიცი: აი, ამ ბაღის გამოსწოვ და ქიანჭველად იქცევი, მე კი რწყვილად გადავიქცევი და ისე ვიმგზავროთ.
 გამოწოვეს. ბურთუა იქცა ქიანჭველად, მენწევიც რწყვილად და გაუღვენ გზას.
 ბერი იარეს თუ ცობა იარეს, მიადვენ ერთ მდინარეს. რწყვილმა უთხრა:
 — შე ეისკუბე და გადავტები, შენ რაღა გეშეღეზაო?
 — განა მე კი ვერ გადავტები?— მიუფო ქიანჭველამ. ისკუბა რწყვილმა და ნაპირზე გადახტა,— ისკუბა ქიანჭველამ და შუაწყალში ჩავარდა. ტალღამ შემოპკრა, გაიტაცა და ამოატიტევი:
 იქდან ქიანჭველამ მენწევის ამოსახა:
 — მოხილო, ვიღუბები, შენი დახმარება მჭირია: ამა-ამისთვისაო, ამ დღისთვისა, გადამაჩინე, ნაპირზე გამომიყვანე და მეც მიმსახურო...
 რწყვილი ახტა-დახტა, მივიდა რომის პაკ-სთან.
 — პაპე მოგეც კურობევა, ბურთუა მეღუბება,— ეგებ კიდევ ეიორსოს ტახტზე წამოსუბება.
 პაპამ საყვედურით მიუყო:
 — შენ რომ ჩემთვის საქართველოს ეკლესია დაგვიქვემდებარებიაო?
 რწყვილი ახტა-დახტა მივიდა ჩემბერლენთან და უთხრა:
 — ჩემბერლენო ძამია, ხომ არა ხარ ხამია,

ბურთუა გვეღუბება გულს გვისერავს შამია, დაიპყარ საქართველო, მოსპე ეს-ეს-ერია, მე პორტფული მაჩუქე, შენ კი გჳონდეს ეროია, მაშინ ყველას გეწყალობდეს პაპი, ჩენტერბერიაო...
 ჩემბერლენმა საყვედურით უბასუბა:
 — შენ რომ ჩემის დაეაღებით აჯანყება მოგიწყვილიო!...
 რწყვილი ახტა-დახტა, მივიდა აბესალომთან და უთხრა:
 — აბესალომ, გიბარებ, წადი ნუ დაიხარებ ეს-ეს-ერი ვადავლე; ივეიას იარე. და იქ აჯანყებისა ცეცხლი აპარილე.
 აბესალომმა საყვედურით უთხრა:
 — შენ რომ ჩემთვის მანდატი მოგიციაო!...
 რწყვილი კანბერში შეხტა, მანდატი ჩაევათაქისა, აბესალომს მისცა და შვეს ზღვაზე გაღმობატუნა.
 აბესალომს ნახტომი შეეშალა და გვეუქმი ჩახტა.
 ეს მოხდა წინად, დიდი ხნის წინად, მაგრამ დღესაც ცხრა მთას იქით, ცხრა ზღვას ვადავლა ჩემბერლენი აჯანყებებს, უცდის, რომის პაპი ივერიის ეკლესიის „ჩაზაკუნებას“ ჩენტერბერის ეპისკოპოსი საქურობებს, ხოლო შუა წყალში გახიორული ბურთუა მოუთმენლად მოელის მხსნელს და იბასია:
 — მენწევი, არ მიღალატო მენწევიკი... არა, მენწევი არ დღალატობს თავის ხაჭინს!
 თარხი.

შ ე დ ა რ ე ბ ა

ვინმე სოლომონოვს განზრახული აქვს იმოგზაუროს ფეხით და გაიაროს 36.000 ვერსი.

(ვახუშტიანი)

რედაქტ. პ. საყვარელიძე—ხედავ ცაკო, რა წერია დღეს ჩვენს გაზეთში? ვიღაც სოლომონოვი ფეხით ავირობს 36.000 ვერსის გავლას! შენ თუ გაივლი ამდენს!

მხატვარი დონი—ეჰ! აჰ. პაელებ! რაც მე გონორარის ასალებათ ჩვენს რედაქციასა და კანტორას შორის ფეხით მივლია, დამერწმუნე მავაზე პეტე გამოვა!

კოლიპარავს ბრუნული აზრები

წარსულ დროში (მოსაგონარს—ვისთვის ტკბილად, ვისთვის ცუდათ) ამ ცხოვრებას პოლიკარავს ღდინს აცლიდა, როგორც უნდა: სადაც კი ფეხს მოიდგამდა სკამდა მარჯვნივ, სკამდა მარცხნივ და მხოლოდ ჩვიდმეტ წელში მოუვიდა უცბად მარცხი: შემოავლდა სათხზლავი, ჩასაყაბ და ჩასახურები, და მოითქვა ბოლოს სული გამოცხადდა როცა ნები, აქეთ გაძვრა, იქით გაძვრა

და წავიდა უცბად აღმა, ერთ-ერთ გაბეის მოადგილე წამოიკეცა ბოლოს რაღა. გამოიკეთდა ოთხ-ხუთ თვეში, გახდა ღიბი ძველზე მეტი, და წლის შემდეგ საკუთარიც გაიჩინა კაბინეტი... ნეტს კი რა სჯობია?... მყუდრო ბანა... მყუდრო ისე; რომ საკუთარ სეკრეტარებს მუხლგანზე და მკლავზე უსმენ. იყო ისე პოლიკარავს, სკამდა ისე მარჯვნივ, მარცხნივ

ნიადაგი ჰქონდა მკვიდრი,
 არ ელოდა თითქოს მარცხი.
 საათობით იზრდებოდა
 აიწოა კიდევ ზევით.
 ერთხელ თავის უბის წოწნში
 ჩაიწერა ნახარევი:

**ერთი წავა და სხვა მოვა ტურფასა სახადნაროთა,
 ვისაც „ბებია“ არა მყავს ტრამლები იმან დვაროსა.**

პოლიკაემ თავის დარაჯს
 დღეს ბრძანება მისცა ქუში:
 ვაი შენს ტყავს, კაბინეტში
 თუ რომ ვინმე შეიძულები.
 დავიდალე, მომტყდა ხელი.—
 და ერევა გულზე ბრახი.
 უნდა თავის უბის წოწნში
 ცვლავ ჩინიშოს რაიმე აზრი.
 და შესტობა ფიჭოში სრულად,
 აღარ აჯობებს ქალაქი ზევი.
 გაქრა პაპიკი, კალმისტარი,
 სამეღნე და სახაზავი.

რა ჩასწეროს?... რაზე... ვისზე?..
 ლამის გასკდეს ავით თავი.
 ყველა აზრი ისეთია
 მოწყვეტილი ვით ვარსკვლავი.
 და რომელი ამჯობინოს...
 რაზე დადგეს არჩევანი?
 რა მწელია დიჭრი თურმე...
 ე... გაეზარდეს ამას ჯანი!..
 წოწნ მიაგდებს პოლიკარზე.
 ყველა მგვიდა... და წინ კარი.
 და უეტყრად ტელეფონის
 აწყარუნდა გვერდზე ზარი.
 გასწორდება პოლიკარზე
 და აიღებს ხელში ყურმილს.
 და ყურს უგდებს ტელეფონის
 ჩვეულებრივ ხრინუს და ყმუილ—
 —ო, ეს მე ვარ... მე ვარ... მე ვარ...
 მე ვარ კაცო, პოლიკარზე!..
 შენი დედა... ვინ ხარ კაცო,
 რომ ახსენებ ჩემს წინაპრებს!..
 ხა,ხა,ხა,ხა... შენ ხარ, ანდრო?
 თქვი რა გინდა, მითხარ ბარემ?!
 მოუსმინა პოლიკარებმ.

უპასუხა პირმიკინარემ:
 — რა ვიცოდი, თუ მარუსა
 მეზობელი არის შენი?..
 ძლიერ მომწონს... თითორი კაბა,
 რომ იცოდე, როგორ შეენის.
 მივცემ... მივცემ... დარდი ნუ აქვს
 უარს ვეტყვი ვიცი ვერა...
 და წინაქაში პოლიკარებმ
 ვიდრე აზრი ჩაიწერა:

**ქალი მოვიდეს ლამაზი, თხოვნა იცოდენ არ ვარო.
 გაეც ავანსი ავანსი, თავისუფლენ ხალარო**

შემდეგ შედგა, გულზე ცეცხლად
 შოგნეია გრძობა ნაზი,
 და სულ ცოტა ფიჭის შემდეგ
 მიაყოლა კიდევ აზრი:

**გაბედა, მაგრამ შეტევა, კაცს არ წახდენს ცხადია.
 ვამეც მკარისა სწორია, მუ იყოს, თუნდა ზეადია...**

ახე იყო კარგი ხანი.
 სამი წელი... წლები თავლის
 ასეთ წლებს შილონში
 დიდი, დიდი, ასი დიდელის.
 არ სცხრებოდა პოლიკარზე,
 აღს იკრებდა, ჰქონდა რაიც.

შასზე დიდ კაცს უყო კვანტი
 და დასკუბდა იმის ნაქვლად.
 აფსრულდა ყველაფერი.
 ინატრებდა ესლა რას?
 იქვე ახლო, თვით მის ხელში.
 ცეცხლსუქიდი იყო კასა.
 ცეცხლსუქიდი ქვია მხოლოდ,
 ნამდვილად კი იწყის მუღამ.
 (რომ არ დავწვას რაოდენი
 სიფრთხილედ და ოფელი უნდა)
 უცქეროდა პოლიკარზე
 ამ სალონის, როგორც კატა:
 —ღმერთო, სწყალობ ცველის უხვად,
 მე კი მტანჯავ ასე რაითა?..
 დავს საღარო, ვით კლდე ხალი.
 წინ უძღობს კუჭი.
 კასა უტვალ რომ გაილოს,
 უძღობს რაღა უჭირს.
 მაგრამ კასა მავარია,
 დნება ტურზე ღორბლი,
 თუ გაბედ, რევიზია
 კურირისკით მოზობს.
 ახ, გაილე კასა შენთვის...
 ახ, გაილე რაალა!..
 რომ მოღებუნა კანინოში
 მქონდეს მეც ამაღამ.
 ნაცნობ-მეგობრებში
 შეც გავზალო ფრთები.
 ო, ეს ორდერები,
 და ქვითარ-დავთრებო!..
 მძიმე იყო ლოცვა
 სასოებით ცხელით,
 და გაილო კასაც
 და შივ შემეხრა ხელი.
 პოლიკარებმ წინაქს
 კვლავ მიმართა შემდეგ
 და ჩაიწერა: (ალბად
 არ ელოდა შედეგს).

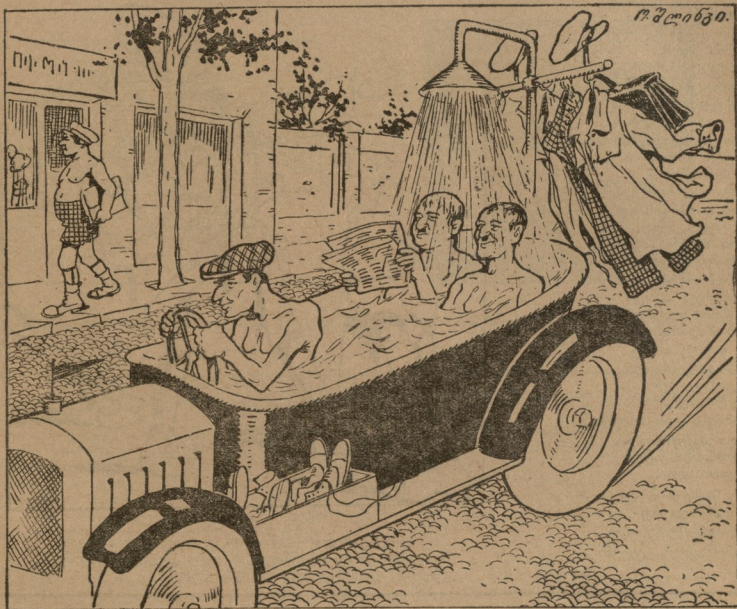
**დააკვებს გაფლანგველ გულში თუ ზოიავა უხისა.
 ან ყოველი გასწორდეს, კასა რკინის და თუფისა.**

წამოვიდა უტვალ ხმები:
 რევიზია... რევიზია...
 და ყველანი მაგიდებთან
 მოწყენილნი, უხვოდ ზიან,
 გასჩხრეკენ და გამოსჩრეკენ
 გაგვიზრება უტვალ ყელი...
 განა არის ქვეყნად ვინმე
 უბიწო და უცოდელი?..
 უმწიფრნლო რამესა კი
 ჩააღებენ მძიმე ბრალში,
 და ვინ იცის რა მოხდება
 უტვალის თავზე მაშინ?..
 ამას ფიჭობს პოლიკარებმ
 შემწყვედილი კაბინეტში,
 და თავის თავს გულახდილად
 ეთანხმება მხოლოდ ერთში:
 — რატომ, რატომ უფრო აღრ
 არ მიმართა უწყევ კასეს!..
 და წინაქაში ნატკენ გულით
 მიაწერავს ნაფიც ასე:

**ვაფლანგო, ისე ვაფლანგე, არ დაგრჩეს კვალის ნახაზი,
 რა არის იგი ვაფლანგვა, რასაცა ახლავს გამახალი?**

სინემატო.

მეცნიერება და ტექნიკა

ახალი სახის ავტომაობილები, რომელიც „ტარტარო-ზის“ პროექტით უნდა გაკეთდეს ზაფხულობით ქალაქში დარჩენილთათვის.

მ ე რ ო ვ ე ი ზ ა ც ი ა

(გაგრძელებიზაცია)

2.

დაბს, ჩვენში შემოიჭრა ევროპეზაცია: ჭირთულ ენას წაეშატა „იზმი“, „ტოზმი“ „ზაცია“. ტარტაროზანათ ბიჭები უფლა კი მამაცია ქურდ - მიქროთიე - გამფლანგველის, სისხლი ვინც დააქცია.

რკინის გზების სამმართველო და აღმინისტრაცია ფართოვდება კვლევ იზრდება და ზღვება ვეცაცია; საჭმეს ძველსავე მმართველობს მთელი კოროპრაცია, განყოფილებათ მრავლებას არ აქვს დემარკაცია,— და მგონი რომ ამუშავდა მაკრატელი-ზაცია.

გწუხებარ ჩვენში რომ გავრცელდა ეს ობორტიზაცია. ტარტაროზ! რათ აგვიანებს ვე შენი რედაქცია? თლთხმეტო-ოცი წლის შემდეგ სულ გაწყვება კაცია არ აფიზულეს ვინც ამ საჭმეს თვალ-ყური ააქცია!

ხიეს—ჩემბერლენ—ზეიბელი... (პაცი, გასწვი, პაცია) ომის ქარიშხალს გვიშადებს — ბურჟუაზია ფრაცია შზადლდა დრედნოუტები, ქიმი-ავიაცია ჩენც მზალ შევხვდეთ. დავაშსვროთ ვით საწერი ცარცია...

შესასწავლად დავიბრე ინდიეთ — დალმაცია ინგლისი და ამერიკა, იტალია ფრანცია არ იქნა ვერ გამოვხებ რამე მახინჯაცია რომ ბუღიანათ მოგვეშო ოხერი პროტექცია

„დღეს სალაროს ჩემო კულავე, მე გავართვი გნაცია, რა გაიყო სულის კლიტე? აგერ ასიგნაცია“ „კომინიზონ ბალნი კაბა,—გენაცვალოს ცაცია“ ქმარია ციხეს ცოლი, სხვათათ... ცოლებიც თვლითმაცია. საქარელი. 3.

გამოვიღან

ახუნური ლახუნდარკელი გავრავდა

მოვიდა უკვე ბლომიდ
ექსკურსანტების ჯარი...
ვისაც არ ყავდა სატროლო
აქ გაიჩინა ქმარი...

ბერი ყმაწვილს დაეკოდა
აქ სიყვარულით გული,
„კურისიტას“ დაახარჯა
მან „კახონი“ ფული.

ბერი კი მიწვდა მიზანს
არ გაიუქმა ხარჯი,—
სალაროს მიაწერა
მან ღამით დანახარჯი...

მოდის და მოდის ხალხი
საცხეა: ეტლი, ავტო,
დათიკოს თეკლე „ძველი“
მთელ ღამეს ყავდა მარტო.

ამბობენ თურმე ფული
მას დაახარჯა „ცოტა“
რაც იქნებოდა თურმე
კული რომ გამოვმოდა?

ისეა თურმე თაყვან
სალაროს ვამბე ძველი,
გამოუცვლია ახლა
თავისი ტანსაცმელი.

სწარმოებს ჯერ აღრიცხვა
სუყველა საქმეებს
და გამაზრდება კიდევ
ნამუშევარი ძმების.

ზალე შეგვიდავთ შედეგს,
(ახლა შემოდგომა)

თუ ვის რამდენხანს უწევს
გაფლანგვისათვის „ჯღღამა“
ბლიკი.

ლახუნდარკელი — ამხანია სერგო კლიდაშვილი,
როდემღი გინდა მაწაწალო ამ უტრო ქვეყნებში? იწამე
ღმერთი, დღეველაღეთ მე და ჩემი ჯგირი!

ზავი ქათამი

ვახ! ბარილუს პარუნ ფარსადან, სკოლაკ ლეტ, სკო-
ლაკ ზემ, საიდან მოსულხარ? კაკოი სულბა თიბე ზღეს
პრივილიზ? ბორჯომში რა ვინდა დანახან ამიავტოლავე?

ჩემს მუქმე მიამა და შენი ნახე, ვინდ დიავჯერე, გინდა
ნუ მააშ! აი ხომ რამტროლი ფინთი ვინდ გიქნია ჩემთვისა,
რამტროლი ისევე მიქმეფია—აბიდად რალა,ბრიბაბროთ ვაგი-
კეთიბეჯარ ჰამა, რაც მართალია, მართალია: ჰუსურში მა-
ინც შემიყვარდი, პარტი მძაკაცათ ჩამიგლიხარ! ქრისტეს
სახეს ვევიტებ მეთოქ, ჩემი საყმის მზემა ტონი-ტონათ
გებნებ—რაოთ.

შენ რომ ტარტაროზში მაგდებდი, მე ვეჯვარდებოდი,
ენერენობდი, მუტრუკე ვიჭირას ბებუთიც კი გამოვგართვი.

— მეთქი სადაც რომ წამხედება ის ლუპუსტაკი ფარ-
სადანი, შიგ ჯიგარში დავარტყამ, ბოინის კერატით წა-
ვაქცევი, რომ შერე ახში ჩემი მასხარათ ვაკეთება მიიზა-
ლოს, ოღიზი მაქმევენოს, მამასვენოს მეთქი-მააშ!

ახარ თუ ჰუო-მარილი გწამს, ატკარავენით მითხარი—
არა რომ შენც წამეწინადა და მე და ფეფელას ტარტარო-
ზში ჩავიდება თავი დაანებე? ტონი-ტონია რალა, სტი-ხე-
ხე, რა მახალა ვეჯეკი ხარ გენცა დაი..

თურმე მიეჭარავდი, ამაკა ვეჭრებოდი, ბესალეწნი
ტრიფოვს ვაკეთებდი: ტარტაროზში ჩავიდება ჩემი ხეირი
ყოფილა, ჩემი სწო და ლახათის დამდები, ხალხში გამო-
სახელებოა: შრომა წამეწინადა გამოხადე რალა: ვითოთ მიე-
დივარ იარმუკაში—აქეთ-იქიდან გამოლიან ვეჯეკლები და
ეთმანებენ ენებთან:

— სარქის, ნახე, გეო მოდის, ეს ის გეოა აი, რომელ-
საც რომ ფარსადანი აგდებს ხოლმე!..

— ვაა, მართლა? ეგ ბემურაზი მართლაც წამეწინადა
ყოფილა ხედამ!

— გეოჯან აქეთ მოდი, გეოჯან ჩვენთანაც წამო, რა-
მე თქვი, ქვიანი ვინმე ხარ, შენგნით ვაგონილი სიტყვა
სახეირი რამეა.პაზრს ვისწავლით,ქვეყნის აფან-ჩავანს ვავი
გებთ... აი, სულ ასე მიძახდენ აქეთ-იქიდან. ჰამაც დამე-
რიაც დიდი, პაპოტი, რამე არიფერე მაკლდა მააშ! ესლა კი,
როცა შენ ხელი აიღე: მითომც კაცი აღარ ვყოფილარ მი-
თომც გოშპარას ჩაუვლეა—ზედ აღარ მიყუერებენ, პაპოტი
აღა მიწვებოინა!..

რას გებნები?—პავალუსტა, ნუ ჰკურაოებ, ისევ ჩვე-
ნი რამეები ისევე ქენი, ჩავგოვდენ, მეცა და ფეფელოსაც,
გებნები გეესამოფებება—ვინდ დიავჯერე, გინდ ხუ.

— ვაა, შენ მკითხამ თუ ბორჯომში რათ ვიყავი?

დანათ მოსულია ამოვსულვართ—ხომ
იცი, კუქში პოქიკისი კატორა გაუჩნდა, უთხარეს თუ ბორ-
ჯომი გიმეფილია... არეო კიდევ, არ დიავჯერე?—ერთ
თევში ისეთი ზღაროვი გახდა, რომ გეგონება ქერნაქამი
მუტრუკეთაო მააშ!

მას დალონი ვიყავით. ჰამა ამ ბემურაზმა შევმა ქა-
თამმა ყველაფერი ფუსტალია ვავიგინდა, ვავიბითთურა,
ისევე ფინთათ ვახალა.

მაგარე შენ ხომ არც კი ვეკოდინება ეს სლუში, კსტა-
ტი გეტყვი რალა, ჰამ გაგართო, ჰამაც ორჩერიდ მოგვაბა-
ლოვებდა.

ორი ქათამი მყავდა: თეთრი და შავი, ნინტტრეს სა-
ქონელი იყო, ვალანცკი პაროდა—ლეგენცსკინტი ნუგბარი
ჩრისებენ მიყიდის, შვილივით გამოზრდია, ქვიანი და ნა-
სწავლია ქათამები—მააშ! რახან ასეთი კარკი რამეები იყო,
ფეფელომ მიხარა თუ:

— მოდი გეოჯან, ამ ქათამებს შანი შავებათ. თელე-

რა საშიროა კურორტზე წასვლა

ზაფხულობით ტფილისშიც სულ ადვილად შეიძლება ტალახის ვანების მიღება.

მზის ვანების მიღება კი ყველას შეუძლია თავის ითანში.

ისი კურატი დაეყენოთ, ჰამაც მოგნათლოთ და სახელე-
ბი დაეპოთოთ...

— ვებნები ფეველ, დარდა მისოსი ე? ესლა დამაი-
ნებსაც აღარა ნათლამენ და ჭათამს რომელი ტერტერა და
ტერაცუა მოგინათლამს მეთქი?

იმან თუ: — არა გეოჯან, მე ისე ობრახნათ ვამოფო,
რალა ტერაცუა რა საჭირია, ჩვენ თითონ დაეპოქეთ სა-
ხელეუბო. ჰამაც რასც გეკერისო. დობაშიანთ კეკელამ
თავისი ბულდუქის გომპარა ზაქაში მონათლო და ჭათა-
მი უფრო ნუგბარი და მისმილი რამე არ არისო?

მოგნათლოთ: შაგ ჭათამს ასტლიცა დაეპოქეთ, ვარია
იყო, რალა, ენსკი როდუნ სათქმელი. — თერის კი პეტუა
დაეპოქეთ, იმამლი იყო. მის აქეთ, როგორც ქალ-ვაიი ისე
გავიხრბოდა, პირიდან ლეყმა გამოგვილია და იმითვის
გვიმეგია, ჰამაც აფერს, ნერნობა რამე, არაფერი დაევიკ-
ლა — სპალანაში ვაძინებდით მამს, სულ ჩენთან იყვენ. ჩე-
მა მხემ ჩენ ხომ გვიყყარა, ჰამა იმ ჭათებნსაც ათი თა-
ხანით მეტად უყვარდათ ერთმანეთით.

დარჩაზე თან წამოვიყვანდეთ და სადაც დაეგულობ-
დით სულ თან დაეგდვენ. ყველას მოსწონდა და იმხ-
ედნ თუ ეს ჩისტაკოვნი ვალანცკის ხოხობის შვილები
აირანო მამს!

ერთ დღეს ჰაკარაკით ფეველა ავით არ გახდა? ნეჩა-
ნათ, ეს სასლამაბით დედაკაცი კრაორტში ჩაწვა. გადის
ორი დღე, სამი, ერთი კვირა — მან ჩუნეს? — ის მორჩენის
მაგერით უფრო ფინათი ხდენა.

ბოლოს როცა ასლამენიცა მოუვიდა მკითხავთან წა-
ველს, იმან ამხედ-დამხედა, ერთი ციებიან კატასავით და-
მთქარა და მებნება:

— შენი ცოლი თელეთისგნით არის მთრახ-დაკრე-
ლოლი, სახლში რომ ორი ჭათამი არა გყავით? ერთი უნდა
დაქალით და იმისი ჭემ-ჭემი გეგარი უნდა აჭამოთო, არ
უნდა მოხარშოთო აი, თორემ თელუის ეწყინებო.

ჩემა მზემ — მთლიან გამენანა გეგარი დემეყო, პარტი
ტრილიც დაეწყე, ჰამა ეს ბემურბო ფეველოც მეცო-
დებოდა და?!

მოველ სახლში, დაეკეტი და ევიჭობ: რომელი ჭა-
თამი დაეკლა? შავი დავკლა, თერის იდარდებს და მოკე-
დება, თერის დავკლა — შავი უფრო მეტით იდარდებს დე-
დალა: — ჭალის გული აქვს მეთქი.

ბევი ვიფიქრო, ბოლოს ზალუქინია მანც ვერ ვადა-
წყებოდა და ჩემ ნათლიმამა ვოგენო მიხვავა დაუბას:

— მიხაკჯან მირჩეი რომელი დავკლა მეთქი? იმანაც
ბევი იფიქრა ჰამა ვერაფერი ვადაწყებოდა და მებნება:

ამადამ მოვიფიქრეფ და ხეალ დლით აკანჩატელს პასუსს
გეტყვო.

მეორე დღეს მოვიდა და მებნება:
— გეოჯან ისეთ გამოძნობილ რამეს გებნები, რომ
ჩერეგსტორ მოეწონებო.

— ჰა, რომელი დავკლა?
— შავი.

— შერი თეთრი ხომ იდარდებს და ჩიხობტაში ჩაეპო-
დება მეთქი?

— თო, მოკვდეს მაგ ბემურაზე ფეჭით ზთელი
დამე უძილოთ გავათენე და მე ჩავეპოდი ჩიხობტაშიო...
ბევი ვიდარდებ ჰამა მანც დავკალით. დღის ხალაშო-
ბია, რამით ფეველოც ჰამა მანც ისე ჰუმი ვეგარია...

ვაპ, უარესი არ მოუვიდა? დაუწყო მუცლის გერემა
ფარსადან ჯან დაუწყო, რომ ჰა. ეს დედაკაცი ღორივით
ღრიალებდა. ბოლოს, როცა წვენს გვერდზე დანჩიკები
შაწუნდენ, დობტურს თითონ დაუბასეს. თურმე საჭინლის
დობტური იყო, რალა ევტრენი ვარია. იმან იმხის თყო
კუქის ზასარენია მოსვლია და თუ ტრუბკა არ ჩაუყავი-
თო და არ ამოურეცხეთო, მაგის მიორჩენა არ შეიძლებაო.
ამილო ერთი მეტრო სიგარძის რეზინის ტრუბკა და
მებნება:

— მადამჯან, ჰა პირი ვააღე ეს რეზინუ უნდა ჩა-
ვიყოვო.

საქმეში ხარ ფეველა ატკახს არტყამს, მაგ სიგარქ
რეზინის ჩაყვდა როგორ შეიძლებაო? ვაჯიუტდა რალა,
ახლოსა არ მიეშო.

— ვებნები ფეველ, ახარ რა უყოთ, დობტური იმს
გიშვიტბა რაც რომ საჭირია, ეგ რეზინი მართალია გრქე-
ლია, ჰამა, წერილია რა უშავს, გაუტყელი მეთქი. არა ჭნა.
ბოლოს ის დობტურიც ვააღლო და მეც ვამიკავასდა. წევს
და ტრის, ღრიალებს ჰაი, ვებეწები, ჰაი ვემდური, ჰაი
ფლანი, ჰაი ფსტანი, მაგრამ არა ჭნა. — მთელი ბორჯომის
მამ კაცები მოუგზავნე, ჰამა არა ჭნა.

— დაეე რომ მოგვეკვდ, მაგ სიგარქ რეზინს არ ჩაე-
ყოვიფეთო. ესლაც წევს და დასაკლე ღორივით ღრია-
ლებს.

ერთი პავალუსტა. რას ვებეწები, ფარსადანჯან, თუ
პურმარლი გწამს, წამამეყ, ურჩიე ის დობტურის ტრუბკა
ჩაიყოს და ამიწმინდოს, თორემ ის შავი ჭათამი ისეთი პა-
კარაკი რამეა, რომ უეჭველათ მოჰკლამს. შენ დაეკე-
რებს, ჰამ ხათრი აქვს, ჰამაც შიშო — ტყვიან თოლი, ისევ,
ტრუბკა ჩამიშო, კანც ტარტაროზში ბრიბრო ექვიმო.

ფარსადან.

ახია ჩემს თავზე?

(გზორული სცენა)

ჩემი ციკა წამებარდა თუ არა, ასე რო ჩაბახილია კი შეეძლო ჩემი ქალიზა, შემინდა აი ჩემი ცოლივით საფსე: „ქალსაში შევიყვანოთ და შევიყვანოთ, შევიყვანოთ და შევიყვანოთ“, იმდენი მილიტინა, იმდენი მიზინია ქარ შე მაყვანია ციკაში?

უჯანი—ქალო, დამეგრეთ, რა ქალის საქმეა სწავლა, ნაკლასო ქალი საოჯახოდ რავე ვარცა, იმას თვალი შინ კარა ტყეში ექნება, პრანკვა-გრეხვას დეიწყებს, ბიქს სიყვარულის ქადალდს მისწერს, და მერე რო რამე საჯავი მოსდევს. მე ფეხდახოვლი ვიყვეთქვა, მარა არ შეგვაპოთი ბოლორამ მე ჩემი ვერ გვიყვანებ, იმან კი მისი ქნა და მეც უნის ნებაზე მაქნია.

მერე, თქვენი ხართ ჩემი ბიჭი, სისხლიანი კაცო ვიყავი და სამი ქოლარკივითი ძატი ქე შენებტ ჩვენს საეკარე-ულოსს. ფეტირობდი, ერთს ხერს-ქლავი ვამოვრედი, მეორეს დურგლად და მესამემ კი მიწა იმუშაოს, სანამ მავაა მექნე-ბა მინებარებო, ქალს მოვაწვიებ და რო არ შემეძლებს მარჩინოს თქვა.

ასე ახნარად საქმე მოკვარაქინდებოდა; ხელობის კაცო ახლანდელ დროში წელში გამართობდა, და მერწმუნეთ, ნასწავლზე უკეთესად ირჩენს თავს მეთინ, ნასწავლი კი, ახლა ქილყავივით ყრიდა, და „მისწავლია“ და ამით მუშაობაზე გულაკრებული ქალკებში მიედინება, და ბევრი დღორნიკობასაც ნატარებობს.

მაგრამ ვინ გაგაყვანია შენი? ქალი ეშმაკის დაია შევტსენებათ, იმდენი შედადიერაბა ჩემი ქალბატონმა, ერთი შემაყვანია კლასში, მეორეც და მესამეც. გეთლს უწინეკებით ჩემი ოჯახი. ახლა რა წალს მივეცი თავი არ ვიცო: ერთი „ხაზარუჩინის“ მიზიხვს, მორე „სტერტრას“: მესამე „როუკას“ და მეოთხე რა ვიცო, რა უბედურობას. შენხანის მგვიორ ცოცხლად შექმას მიპირობენ აი, ჩემი ცოლივით საფსეები.

ახლა არ მკითხავთ რავე ვაბატოხლენ ჩემი შვილები? ჩემი ისე არაველი ესმიან, რავეც მე ეხლა ცხონებული ზაბუა ჩემ ყისიარის—მეშენებარეთ თქვა რო ვეტყვი,—ურო-კი მაქ საკითხავიო. მერე კიდო ისე გატუტუტდენ, რომ იგების ლაბარკის დროს. მე და ჩემ ქალს ყურებში თითო გავაქ გაკეხებული, რო არ გვიგონოთ იმეგნის ნაჩიგარო,—ნამეტურ კი იი ჩემს ქალს უყვარს გაკეხება. ვისი ბრალია იი, თუ იცი? ვისი და ნაკლასობის, ნასწავლობის.

ესლა ჩემი ქალიშვილის ამბავს არ მკითხავთ? იგი მუტრუკივით წამოიყავა,მწყურები უხტუნავს თავშიც და გულ-ბოყვიც: მგონია, კიდო ლოუბეგებია ვინცხას, რომ არ მკითხა ისეთი ეგი რო გოჯუტ; იმდენი ურტყი, იმდენი, რამდენიც რუსის ბარანდა არ მოხვდებოდა.

მარა ახია ჩემ თავზეც რო ქალს დოუჯერეკი, ვიკოლი! ასეთი მოხდებოდა, მივაღდები ხოლმე ამიზა და მივეგრამა-ფინეთ:—აა, ჩემო ქალბატონო, მიძახებ: „შევიყვანოთ და შევიყვანოთ, შევიყვანოთ და შევიყვანოთ კლასშიო“, შემაყვანიე არა? გამოვივიდა ხეიშტო, დადექი ახლა და უყვარ კეკალი აი შენს ნაკლავს შვილებს. მე კი მაგინია აღარც თავის ვაკებულვა შემიძლია და აღარც გულისს. თუ ეი შეხანის ყაძახი კიდომ გამაკუქქს ქი მატუცივებენ თავს სულსაში და იგი იქნება თქვა.

წიგნილი საგოთხანე

აჲ ამ უსტარას მოგეწონეთ, არც თუ ამოსკენით მტირალი, დედაქალაქსა გავეძექ: ვაგიმერ გითა ფირალი, ორი თვით მომცემ „ოტუსკი“, საქმეა ვასაკვირალი. გუთრას შემოვეთარე, გარდაველ ნასაკვირალი. მადლობა დიდი ყაზალემს,—ლოა გამძარკვეს გზაშია. (ამ ბოლოს თითქოს დაცემა მოვიდა თუ მოდაშია). დამტეხულ კლასში ვიჯექი, არცე თუ მეცხეა. ესე ამბავი წარსული იყო იღლისის რეაშია. ოცი დღე სოფლად დავეყავი, ავიდარი იყო მაგარი, მსურდა მენხა ბანხარო, ეს ჩენნი ნამაგარი, ქორწილ-ტიროლიში მპატიეხს (ორჯერ ვიყავი მაყარი). დალიეხს, ვაანიაეხს სამსელ-საკევიბი ნყარი. მზე გამოვიდა, მერედქ ნანელკევისა გზასაო, ვერც ვაქვს, ვერც ვადილდ, ვერც თუ ვიტყვი აესაო, გზებია შეხებულთი თითქოს სჯობია სჯობა, მაგრამ აქედანც არ წავა, ვინც უფროხობლებდა თვისაო, ორშაბათ დილა ვათინდ, რა ავი დარი დედაბო, ეს ჩენნი ძმიი ტერისი ბამბინის მიაღებეაო. ანამბოო კარგი რამეა, ამას რათ უნდა ქებაო, მაგრამ ავღრობით ჯანმრთელიც აქ სიცივისგან კედებოა. შემოუღობდათ კურორტი, ურჭვიათ ბეგრი ბოძია, გლაკუმბრისგან ნაღობი ყველი ოჯეკრო-ოცია, მაგრამ გლესებენ ნაღობსა პაი რომ ვაყოლია, უნაღობობით პირტრეკმა ვეღარ შეიბა ხორცია.

ენახე უკლამ კურორტი, გადასდგარი წყლისა პირსა, მას ბანხარის ურობდენ, საფოც თურქი მისთვის სტარსა, აჲ მოდიან ჩალვადრები, ასეინათ თუ ვაკვირებ. ბანხაროზე ამოყვანა რვა მანეთი მრავალი ღირსა. ავარაკუნ ამოველი ვიქარევე მყურაო ბინა. მაგრამ დამით ძალისს ყვედა აზოვერით არ დამაინა, აქით ისმის აბადელი, იქით „ნინა, ჩემო ნინა“. შელაამედელ ვვიროლია, ძალისს ყვედა და ყიფინა. კომპერენტის სასაღლომ ვავაჩინა ბეგრა... რათა? ბანხაროზე ამოველი, ვიხარებობთ, ვეჭა რათა? ოამუეს და „ინოხემეკვეს“ სეამენ წყალის მაგიერიადა, აქეთრო საღლოებით დავეჯავა ყველისა შადა. რქია... რა რძე, რძე თუ წყალი, წყალი, რძე თუ რამე

ღვარი, მევეკოთა თავებდობას ვინ დაღუფს ნეტა ზღვარი ორი წელი წყალი მოაქვთ, ერთი წელი ფურის ცვარი, თერმოპერტის უტვირტინებს მას ექიმის-სტარტი. კარატი არ იზოგება, სულგუნს მიწა გაუთხარეს. ცისი განო დანჩიკებას“ პაი, პაი, ცრემლი ღვარსა, პურის ხანო ცომათ ვიდლოებენ, ხან ძალღობსაც ვადლეყარეს, სხვა სურსათს და სანოვავეს აბა ვინლა მოვაკარებს დაზღვეულ და დაუზღვეულს აჲ არა აქვს ვასხვავება, ექიმს მუქად ვინ ვანახებ, თუ არ არის მისი ნება? არც უფასო წამალია, არც სხვა რამე მანქანბა... ბანხაროზე არ მოქმედობს სტრასკისა და მისი ნება. ლეინინმა ჩინანდარა საყრობია რქიანი. მან მოკლა ფური, მოხვერი, ერთიც კამეტი რქიანი. მანვე შეღობა ბანხარო, საქმეც ეს მადლიანი, მაგრამ ნაქმარის დაცემა დარბით ყველი გვიანი. თეატრო კარავი მუშაობს,—ამას არ უნდა ეჭვი, შიგ შესვლია არ სურს არავის, თუ არ მოაბი ღელეკი. შემოსავალით იქნება იყილო ქაობის ბეჭია, მოლარის ერთსა შიმშილით კბილები დაუტრეკია.

დასრულდა ესე ამბავი, სეხონი მიღის ნელოა, ბანხარის გზა არ აქვს, კუნთები დამიჭრებლიაო, უკანალიხაქობამ რომ საქმე სულ გაანდლოა, „უბორონასთან ოჩრეიდს“ ხომ ვერ აიტანს ყველაო

პილსუდსკის მთავრობა რუს თეთრგვარდიელებს ასახლებს პოლონეთიდან. (დებეშვილიან)

პილსუდსკი: — აცხა თქვე ოხრებო, ჩენის ნამტეცებით საკუთარი თავგებებც ვერ გავვიძღვია და თქვენი შენახვა საღ შეგვიძლია.

კოპკოკოსის პალტო

ქვეყანას უყვრდა მე რომ ჩემს ფე-დოსის კოვერკოსის პალტო შეუყე-რო.

თუ რა დამიჯდა მისი შეყერვა და შეძენა ეს ჩემს შტემა არაფინ იცის.

სანამ იმ პალტოს ჩავაძენედი, გარუჯულ თავს გავდა ოჯახიური და პალტომ ისე დამამყენა, რომ შორიდან რომ დაეინახავდი, ვილადი დიდი გამგის ცოლი მეგონებოდა. „არა შეჯდა მწყერი ხესა, არა იყო გვერი მისი“ — ოტყულია კი არ ყოფილა ნათქვამი.

ერთ დღეს (რატომ ის დღე არ დი-ქვა) ამიტყდა: — გინდა თუ არა თა-ვისასს უნდა გამიშვაო“.

ეხვეყეუ:

— ქალო დამაგრდი სახლოში, რა დროს მგზავრობაა, რა დროს ფულე-ბის ხარჯევა შეთქი, მაგრამ შენც არ მომიკვდე!

რომ გააბზინა ფეხი არ დიშალო. თუ არ გამიშობა ესლა თვისას ზაქსში წამოდიო — სული ცოდვილო ეს ქე მესიამოვნა, მაგრამ როცა მომ-გოდა, რომ ახალ შეყერილი, ას მანე-თინი კავერკოსის პალტო უნდა გა-ყალოდა მას, უარი უთხარი ზაქსში წაყოლაზე და ისევე მისი გამყენა ვა-მჯობინე.

ბათუმის სადღერში გტლით მივი-ყვანი, ბილეთი აუღე, მატარებელში ჩავსეი, გამოვიეთხევი და წამოველო

იმ დამეს მშვილათ მეძინა, ასეთ სი-მშვილით ვფიქრობდი კიდევ რამოდენიმე დღე-ღამის გატარებას, მაგრამ გამთუნის ხანს ვილადიმ კარებზე მომი-რაკეთა.

— ვინა ხარ — შეუტახე მე.

— მე ვარ კაცო, ვერ მიცანი? — მოისმა ჩემი ცოლის ხმა.

— დედაკაცო, მე შენ ჯერ მისული არ შეგონე და ასე უცებ რამ დაგ-ბრუნე?

— რამ დამაბრუნა და შენმა თე-ვლების დაესებამ — მომაწყველა გარე-დან.

— არ იყო ქალო, რა მოხდა?

— ის მოხდა რა — მატარებელში დაღვრე.

— რა ბაღთვე ქალო მატარებელ-ში?

— კახხო ვააღ კარები და გეტყვი მაშინს.

წამოვედი, კარები გავაღე და ჩემი კავერკოტ მატრიანი ცოლი უპალ-ტოთ დაეინახე.

— რა უყავი ქალო პალტო? — შეე-კითხე მე.

— ხომ ვითხარი დავტიე შეთქი... მი-თხრა მან, ისე შემომიბღვირა თითქოს ჩემი ბრალი ყოფილიყოს.

— დამოუბე ქალო, დამიქციე ოჯა-ხი — კინადმ ავტირდი ბრაზისაგან.

— არავეტიკ არ დამილუპებხარ. ის პალტო, ნუ გემინან არ დაიკარგება. იქ რომ ქალი მეჯდა გვერდით მის

აქვს წაღებული.

— მერზე იცნობ იმ ქალს?

— მე თუ არ ვიცნობ სხვები იცნო-ბენ ალბად.

— მერზე შენ ვინ გეტყვის დედაკა-ცო? მან ერთი უხერხულობა იგრძობ, მაგრამ მერზე გამოაკეთა. — ის ქალი ჯღუმათში გადასულა, ჩემი პალტოც თბს წაუღია, კონტეტორ ჩაველე შეილსაც დაუნახავს, მაგრამ არაფერი უთქვამს. რაზან დაკარგული არაა აუ-ცილებლივ ენახავ, ინუგემა თავი მინ და მეც მახუგემა.

— ძალიანი კარგი, მაგრამ რაზან ხე-ლიდგან მოიცილე მისი ნახვა ძნელია ჩემო კარგო, — უთხარი მე და ტანზე ჩაქმა დავიყე.

ისეთი კვირა თქვენს მტერს ქონო-ღეს, მან ამ კვირაში მე დღე წამკიდა. „ქრისტეც ტრიოლია“ რომ იტყვიან ისაა ჩემსას. პალტო ჯღუმათელ ქალს მართლა წაუღია, მაგრამ ენახილგან ტანზე კარგად მორგებია უკან დაბრუნებაზე უარი განუცხადებია. ხოლო მეზობლებისთვის ასე უთქვამს რომ ბათუმში მან ის 10 მანეთით იყიდა“.

ავ წერილით მეტი არაფერი მსურს გარდა იმისა, რომ ხალხი გავაფრთხი-ლო ნუ დაუჯერებენ იმ ქალს, თითო-ქოს მას პალტო 10 მანეთად აქვთ ნა-ყიდი. ის მე ასე მანეთი დამიჯდა, ჩემი ცოდვა მართლა დაყვეტეს მას საიქოს და ჩემ ცოლს სააქაოს.

3. ობოლი.

მ ო ლ ი ს ა ზ რ ა

მე თუ ბორჯომში ვერ წავიდ, დე ბორჯომი იყოს ჩემში!

ავითატორი ქალაქიდან

სწორედ ავია-ქიმის კვირეული იყო იმ დროს, როცა დარაჯი იაკინთე შეებულვანში მიდიოდა. წასვლის წინა დღით იაკინთეს ადგილკომში გამოუბა ხეს.

— შეგნებულმა მუშამ დასვენების დღეებშიც პროლეტარიატის სამსახურზე უნდა იზრუნოს,— უთხრა მის იდეოლოგიის მდივანმა,— აი შენ ეხლა სოფელში მიდინახარ ერთი თვით. შენ, როგორც შეგნებულმა პროლეტარმა, სოფელში მყოფ შენს პროლეტარ მეზობელ გლეხებს უნდა აუხსნა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ავიაქიმს და აგრეთვე უნდა მოუწოდო მათ მზათ იყვენ ავიაქიმის დასახმარებლად.

მეორე დღით იაკინთე უკვე მატარებელში იჯდა, და სოფლისკენ მიქროდა.

— ასე ძნელია ქალაქის პროლეტარიათ ყოფნა,— მწარე ფიქრებში იყო კართული იაკინთე— მთელ დუნიას შენ უნდა ემსახურო... ესთა და— პირი სოფლისაკენაო, კოოპერაცია ვაამბარეო, პეროპოლანები ვაშენო, დემონსტრაციებ იარე, სოფლის ხალხი ქალაქს დაუახლოვე... უუხ, ძნელია ძენლია, მაგრამ ჩვენ სასიკეთო საქმეს ვაკეთებთ!...

სოფელში ჩასვლის მეორე დღესვე იაკინთემ მიაკითხა აომასკომს და თავმჯდომარეს განუცხადა:

— აბა, აშხანავო, ხალხი შემიგროვე... დიდ საქმეზე ვარ ჩამოსული... პროპაგანდა— აგიტაცია უნდა გავწყო... დაგვლება მამქეს ადეილოგიისაკან.

ავთასკომის თავმჯდომარემ სიტყვის შეუბრუნებლად შეუსრულა მოთხოვნა და შემდეგი დღისათვის ხალხს თავი მოუყარა ეკლესიის გოლგენში.

— ავიაქიმ!...— დაიწყო იაკინთემ.— ასე, თუ ისე, ელბად ვავიანიო... ერთი სიტყვით, აშხანავებო, ვაზებს უშვებს... ისეთ ვაზებს, რომ კაცსაც აღრიზოს და პერისაც სწამლავს...

გლეხებმა შიშით გადახედეს ერთმანეთს.

— ერთი სიტყვით, აშხანავებო, უშვებს და უშვებს ვაზებს... თუ ცხვირ-პარზე რამე არ ედვარე, წიწილივით ვაგვძღვებს... მერე კიუყაუე კაკალი... ინგლისი, როგორც იცით, ზღვაში ცხოვრობს... აქეთ გვემანიაა და იქით იტალია... ერთი სიტყვით, რამდენი სახელმწიფოა, ვინ მოსთვლის. ყველა აღრიზოლებს... რას იზამ, ვერ დოუშლი... ამიტომ ავიაქიმს მეიხიფეს თქვენს ყურადღებას... ვალრიზოლებზე თუ არის საქმე, ჩვენც არ უნდა ჩამოვრჩეთ... უნდა გაუმავთ ვაზები და გადავხრუკოთ ყველაფერი... ის ვაზები ისეთია, რომ თქვენც კი ვამოადგებათ სოფლად... კალია ვაურღება პურს, თუ სხვა რამე მწერი — მოსპობს ერთიანად.

— პური?— იკითხეს გლეხებმა.

— ცხადია, პურს ვადახრუკავს, მაგრამ პურს თქვენი პირი წყლითა — კალიაზე ხომ ამეიყრით გულს! ვაჯერს ერთი სიტყვით, აშხანავებო, როგორც ვხედავთ, ვაზებს დიდი მნიშვნელობა აქვს თქვენთვის და უნდა შეუწყოთ ხელი ავია-ქიმის საზოგადოებას...

— ჩვენ რომ მოვუწამლოს?— იკითხა ვილიკამ.

— მასკა აფარებული იარე და არაფერი დავიშავებთ! უბასუხო იაკინთემ. — ბარსაც, ძროხასაც, ცენს, ღორს,— ყველას მასკა უნდა უყიდო და აუფარო!

გლეხებმა დაცინვით შეხედეს იაკინთეს. ერთმა კვ გაბედა და უთხრა:

— არ მინდა, ძმაო, შენი მალრიზებელა ვაზები... რა შეეკრიბა მინდა, თუ გეყავილი ამხარუკა და მთელმა სოფელმა მასკა აფარებულმა იარა დაგვილოცნია შენთვის!

იაკინთე იმ საღამოს ბეგრს ფიქრობდა სოფლის სიბუნელეზე და უფიქრობდა.

— დიდებულნი მხსენებთ ვეაკეთე, აუხსენი ყველაფერი ვარკვევით და მანც ვერ ვაოგეს... ძნელია, ნამეტანა ძნელია ქალაქში ნაცხოვრებ კაცისთვის სოფლად მოღვაწეობა!

იკულაბითი ვიჯკულტურა

ჩვეულებრივი სურათი ტფილისის ქუჩებზე წაფხულობით.

ს ა შ მ ე ო ს ა ვ ლ ო ფ ყ ა რ ო

(ისტორიული გამოკვლევა)

„უნდა წავყვე ექიმსა,
თუ რომ ბელი შეღირსა“.

აქ მღეროდენ გასათხოვარი ქალიშვილები ძველ ხან-
ლიან დაბრეხულ კედლიდან, რომ გიტარას ჩამოიღებდენ
და კეკულტურ ყოფა-ქცევაში ბეჯითად ვარჯიშობდნენ.

ასევე ღლინებდნენ ვიდა ვასული ბანოვანები და ოც-
ნებობდნენ თუ როგორი ეწიით დახვებოდნენ ამბულატორი-
რიიდან დაბრუნებულ, მაჯაზე ოქროს სათიან და მუდამ
თეთრ წინსაფარიან კაცს, რომელსაც პაკიერტების მიღების
ვალდებულება ჰქონდა აქვს „საღ. 5—8 საათამდე“.

„გათხოვება მინდა მარა,
თუ ექიმმა შემიყვარა“.

ასეთ სიმღერას ასწავლიდნენ თავინთ პატარა ბავშვებს
სამსახურში ქმარ გასტუმრებული დედები.
რატომ მღეროდნენ ასე ქალები?

მთელი რიგი ასეთი ღრმა ფილოსოფიური საკითხე-
ბისა იმთავითვე მოსვენებას არ აძლევდა ჩემს ნეიტრალ-
ურ თავს. ვეწაფებოდი მეცნიერებას, ისტორიას, გეოგ-
რაფიას. ფიზიკას და თქვენ წარმოიხატინეთ... ვიპოვე პა-
სუხი.

თუ ახალგაზრდა ისტორიკოსს ზაქარია კვიციანიძის ან
აკადემიკოს იუსტინ აბულ-ხაღის დაუჯერებელი უწინ მკუ-
რანლობა ხდებოდა კარანაღინებით და ამაში ფარას იღე-
ბდნენ. გეოგრაფიაშიც სწორია, რომ ექიმები ყველგან არი-
ანო, ანტიკალიშიც, ზონდის კუმქალებზეც, ტფილის-
შიც და ლანჩხის თემშიცაა.

პროფკავშირებში ამას წინად ერთმა ლექცია წაიკი-
თხა და სთქვა, რომ საშემოსავლო წყაროს ამოსარჩევად
არსებობს რამოდენიმე პროფესია: ექიმობა, კბილის, მუ-
ცლის, შინაგანი, გარეგანი, ფერწკლობა, სანიტრობა, უფ-
როსი ექიმობა და კერძო პრაქტიკანობა.

თუ თვით ხალაითანმა კბილი დაგვაროს ფული უნდა
მისცე არა ნაკლებ სამი მანეთისა; თუ ექიმია წოდებულმა
მოინდობა თქვენი შიგნეულობის უშუალო ნახვა ხოლო
საამისოდ ამოუჭრას მუცელი, ასეთ კაცს მიუცეს ბოზობად
გასამარჯელო, რომ როგორც სურს ისე გადალაგა-გაღმთა-
ლაგოს შიგნით შიგნეულთა.

შეგახსენებია ასეთი ღრმა აზრები გაუგებარი ვახ-
დეს მეთოდელისათვის. მაგალითად შეგხვდათ გრიბი (სწო-
რედ თქვენ და არა მე), მაგრამ რა არის გრიბი? ეს საკითხი
ჩემს მიერ შესწავლილი იყავით აკადემიაში და ამის
შესახებ გარკვეული პასუხი მარტო მე და პ. ინგოზაყვის
მეტმა არაყენ იცის. გრიბი გამოიწვინა ექიმებისა და რე-
პორტორებისაგან. ეს იგივე სურდოა და რომ უფრო შეე-

შინდეს უსწავლელ ხალხს—ექიმებთან უნდა წავიდნენ და
ხეირი მისცენ. რეპორტორმა თუ უფრო გაბერა გრიბის
ამბავი, დიდი პონორარასაც მიიღეს.

ეს შეიძლება ზოგიერთმა პროფკავკით ჩამომართ-
ვას, მაგრამ თქვენ იცით თუ არა, რომ მე 905 წელს ბარე
ორჯორ გავისროლე თოფი და ისე დაეფრთხე ყახხათა
რანში, რომ მთელი სოფელი გადაბუგეს. არის თუ არა ეს
რევოლუციის წინაშე დამსახურება? მეკუთნის თუ არა
მეც დამსახურებული რევოლუციონერის პენსია?

— მე არ ვიყავი, რომ მეწვეიკების ც'ოს ერთ ქორ-
წილში ყველს ღმერთები გაღმერთივალე, ბებერი ღვდ-
ნი დებეგვე და ღიაკანი სახიანებლად გავხადე?

— მე არ ვიყავი, რომ ერთხელ...—ყველაგან კი ვიცა-
ვი მე და ვინც ეს იცის, იგი მუხლს მოიდრეს ჩემი წარსუ-
ლის წინაშე.

მაშასადლე ჩემს ნათქვამს დაჯერებაც უნდა.
ერთის სიტყვით, მე მოვახსენებთ, რომ ექიმობა მარ-
ტო მკურნალობა კი არ არის, არამედ ის ფულის საშოგ-
რო სიძველე, საშემოსავლო წყაროა და თუ თქვენ კბილი
გეჭრებთ, ან მუცელს გეჭრით და შიგნეულს გართე
ბენ, ყოველთვის თქვენი ჯანმრთელობისთვის კი არაა სა-
ჭირო, არამედ თვითონ წინსაფრისათვის, რადგან თუ კბი-
ლები არ დაგაჭრეს, ან არ გავფატრეს, ისე თქვენ ფულის
მიცემის და თან მადლობის გადახდას არ იღებებთ. ეს
ეკიან გიტარაზე მოლოდინ ბარიუმებმა, იციან თვით უპ-
რაქტიკო ექიმებმა, რომლებიც ხანდისხან ღლინებენ.

ყოცხალ მაგალითი: ჩემს ვაგერზე ერთი ექიმი ცხო-
ვრობს, სახლში დაღმტული აქვს ერთი ძველი რეკემის პი-
ანინო (მე ძველი რეკემის მტერი ვარ) და იგივე დარბაზი
გამოყენებულია ვაგდამყოფების მისაღებ ოთახად. დღე
ავადმყოფების ყვირილმა გამოგვიტედა ყურები და საღა-
მობოთი პიანინოზე ბავშვების ვარჯიშმა და ჩხიკიკ-პიკი-
კმა“.

იწვითათღ უყვარს თვით ექიმს დასვენება. ფულის შო-
ვანაზე უნდა დიჭრობდეს ცოლ-შვილიანი კაციო—იტყვის
ხოლმე ზოგიერთჯერ.

როცა ექიმთან არავინაა თქვენი სმენა ადვილად დაი-
ჭერს ფულადმა წამოწოლილ ექიმის „ბასო-პროფუნის“:

„მიყვარს ნასადილეგს ხოში
იათ არ მოდის კიდევ გრიბი,
გამეზრდება მაშინ ღობი
ჩემი ღობი ჩემი ღობი
რატომ ღლინებს ასე ექიმი“

ღიტილია.

ო მ ი ა ბ ა რ ა კ ზ ე

ამა აზავი აზაკის შემოღობვისა

მას ვაგასა შინა, წყელსა მას 1926-სა, ვერისა შინა იყო ავარიკი იგი ბანაშრო, სცა ვიდოდენ დასწეულეულ სნეთია მით ჭლეუთია, ციბე — ცხელებია, ნაქლებობითა სისხლისათა და ზორცისათა და სხვა უკურნებელთა სნეთია.

დაღატაუვ ავარიკი იგი რგებდა ფრიად სწეულეობათა ყოველთა და იყო ავარიკსა შინა აგრეთვე არშყოებითა დიდი შიგან ნაწინარსა მას. ფარისეველნი და ლეთის მგომოლენი აწიკობასა მას გამოიღუესაც უმბობდინ.

ხანი დაჯობდა და აღმინსტრაციამ ბანაშროსავან მოისხრა შემოვლობა ავარიკი, რამე თუ ვაგომოლი ავარიკი დაშთენი იყო ღორებისა, ხაიგებისა, თხა-ციკენებისა და პირუტყვთა სხვათა აზარა.

აიროლაც შემოვლობა ავარიკი იგი წესითა მით დაკვრითათა, რასც ახლა უღარეს მათს უმბობენ — სამი წლის განმავლობაში. შეღობენ იქნა შეღობის სიგითი ფე აღაჯი (კილომეტრი) და დახსრჯა მუშაობასა ზედა ათასი თორმეტჯა ჩერეონეცი.

ამა აზავი მძარსხეთა შემოღობვისა

შეღობვითა მით ავარიკი მიეცა მოსვენებასა, გარნა მებრძონენი, მეღორენი და ჩალოვდრები მიეცენ განსაცუდელს და შევირებებსა, ვითარამდე შემოვლობიში იყო ბაღბილი ბანაშრონი მებრძო და საძირკეთი კი — მიტყუეპილი, ვითარცა თავი უსწენებლისა მის ბოლოდინისი.

ამა აზავი ღლი ბოვინისა

მებრძონეთა, მეჯოგეთა და ჩალოვდრთა მიოწევის კონფერენციაც იღუემალი და გამართეს ბუბობა, შემოფარგულთ ავარიკის შესახებ. მით განიზრახეს მიეხლთ სანაგებო ბანაშროს აღმინსტრაციისათვის და შეადგინეს საომარი მოქმედების გეგმა. ვანა გეგმა ესე არ იყო ხუთწლიანი და პერსპექტიული, არამედ მოკლე და გარკვეული. მით განიზრახეს გაემართათ ომი სასტიკი და უღმობელი ავარიკის სისრც — მღგომბავითა წინააღმდეგ.

ამა თაბორიკი აზაკისა შინა

ხოლო არცა თუ ისე მავრთა ციხან აღმინსტრაციასა ბანაშროსას: იქაც ვაგონს მებრძონეთა და ჩალოვდრთა ბორბიკი ზრახვები და შეადგინეს შტაბი საომარი მოქმედებისა სწარმოებლად. შტაბის ხელმძღვანელად დაინიშნა გებითა ვიზირი და უფინა ექსპუცი დორითოვისი, ხოლო სამხრეთსა კონსულტანტად მაქიმეიძინი კობალაური, რომელიცა შარის მჭერტელეობით არ ჩამოეფარებოდა მითითურ ოდისისი. ვადაწყვეტილი იქნა გაემართათ სისხლისმღებელი ომი წარბართა წინააღმდეგ, რის შესახებაც ვაგომტანლი იქნა სათანადო ორგანიზაცია. დაჭროლდა დახოკილთა მიმშველელთა და მოწყალეების და დიინშნა პაქიში ანთაძე, ხოლო საერთო ხელმძღვანელად თორიკისი ჩვენნი. ლაშქრისათვის სურსათი — სანოვანსი მიწოდებდა დავიკისრა კოპიკრატვის გამგებელსა ივტობისთა. უპრავიფილ იქნა ყოველგვარი ახალი მიღწევის ომის ტენიციის დარგში (პერეოპლანები, ვაგუბი, ტანკები და სს.) და გადაწყდა ომი ეწარმოებინათ ვინტროკითა, მაუხუნითა და ნავანითა.

ამა აზავი სლოვარ მოძაგებადითა

რად ლლა გათენდა და მშის მავრითა ბანაშროს ნისლი მოეფლა, ორივე ბანაკში დაიწეს საომარად მზადება. მებრძონეთ ვადაწყვეტიტს თითონ არ გამოსულიყვნენ საომარ ასპარეზზე, არამედ გამოეშვათ მთელური სკიპნელი: ცხენი, ძროხა, კამეჩი, ღორი და სს.

მებრძოლენი ხნის შემდეგ აღმინსტრაციის შტაბში შეამანია, რომ ავარიკის ფარგლებში ჩამოტყდა მერანი წიფელი, რომელიც არც ხეივანებდა, არც საომარად ზოგების სცემდა, არამედ ვაშშავებდა ნთქადა ბაღახს. შტაბში იმსჯელა სხრენებლ რაშის შესახებ და ვადაწყდა: რომ ეს იყო მტრის ურდოდან გამოშვებული

ჩაღვადრის რაში, რომელსაც სროლა უნდა აეცხა ადმინისტრაციისთვის. ამიტომ დაჭრეს და დახლარა და დაუმიხნეს ვერსასა მერასს. სროლამ სამ ვაგს ვასტანა და ბოლის რაში იგი წიქტა კვლმწყვეტლი. მყის მიიზრინა სანიტარობა პაქიმმა, დაალო ვულზე სანინჯი ტრულა და განაქცადა, რომ რაში მთელულია. შტაბი ვაგეშხარა ბრილის ველზე და ნახა, რომ ეს იყო არა მტრის, არამედ ერთ-ერთი მილიციელის ქაქი ცხენი.

ამა აზავი მძარსხეთა შერაგობისა

რად მებრძონეთა და ჩალოვდრთა ვაგეგს, რომ შტაბი საომარად მზად არის, ვადაწყვეტიტს სხვა ზინი მიეყენებოთ ავარიკისთვის და ამისთვის ჩაიდინეს სივრეველი: ავარიკის ფარგლებში გაშენებულ იყო საწარგე — პიტონშიც უფიცისა და ნაქვისა. მებრძონენი და ჩალოვდრები მიადვენ და ვადასხარეს მთელი სანერგე, — ამითხარეს ახალგაზრდა ფევის ნერგები და ვადაყარეს, რითაც ვაგეულებ ადმინსტრაციის მიერ წამოყენებული ახალი წიქვინი ტყის ვაგენების საქმე. აღმინსტრაციას მეტად ეწყინა ეს აბაჯი, მავრამ ვერაფერი ვაგეყო.

ამა აზავი შამადგი ომებისა

ამის შემდეგ მებრძონენი და ჩალოვდრები უფრო გათამამდენ და მოუხშირეს ცხენ — ძროხების ჩამოშვებას ავარიკის ფარგლებში. საქმე იქამდე მივიდა, რომ ავარიკი შინაური ოთხფეხით ავიყო. ახლა კი შტაბმა დაიკარგა მოთმინება და ვაგაალო ვიქცილი ომი ცხენ — ძროხებს ქამანდებით იგორდენ, ჩინში ამწყველდვენ და მთელი სკიპრბილი უტყლი — უსმებენ. რისგანაც შრავალი გლეხის ძროხა — კამეჩი დახოკდა. ღორების დეკრას არ კალრულობდენ და თოგებინ კლავდენ, რის გამოც ბეკრამ დაკარგა გოქეპინი ღორი.

ამა ვილირი შამავალითი

ღლესა ერთსა ავარიკში ხმა ვავარია, რომ მტრის ბანაკიდან შემოსულთა უზარამზარი დღე-ღორი თავის ნაწარმეობით და აძირეს ავარიკის ალებსა.

მოავაკენი შეშთოდენ და სახლებში მიიმაღლენ. ვაქეგბმა ღლქენი დაკეტეს, მღუჭეკობმა ღლქენს თვი დაწებეს და ნადებებე ავიდენ თავის ვადასარჩინად.

აღმინსტრაციის შტაბმა სასწრაფოდ მიიწეია პოეუნემი. და გამართა მსჯელობა ღორის შესახებ. ვადაწყდა ვაგეზანენი რაშნი, რომელსაც უხელმძღვანელდებდა თეთი დროითოსი. რაშნი წყვიდა და ჩაქსლავდა. ნაშუადღეს ორი ნადებელიც ვაგარჩ — ცა ავარიკი ერთ — ორი ტლაპოში ჩაწევა ვაგარჩილთა და ქაობი უხედა არის ავარიკის ფარგლებში და აღმინსტრაციას არ უფეკია მისი ამოშრობა. შემდეგ ღორი ავიდია და გაემართა შუგოვლ ავარიკისკენ — ფენისა საღილებსაყვად, რადანაც ღორს, როგორც მოგეტყენებთ უყვარს სიბინძურეში გორაობა.

ღორი, თავისი ნაწარმეობით ეშვებ ვაგევილია მილითა წინ, სროლებით უშიშრად. რაშნი ვაგეყდა. არ შეშენებულა მხოლოდ ერთა — ერთი დროითოსი, რომელიც წინ მიიწევა და აღმართა მავრითი თვისი. ღორი ვაიქცა. დროითოსმა მავრები მიაყოლა... ერთი, ორი, სამი, მავრამ უშეშობდა: ღორს ვაგეფურტი არ ზარბობდა. დროითოსი კიღვე მტრე კავთურებით დაედენეა ღორს და ზურგზე დაჭრა თვისი კობახანი. ამის საპასუხობთ ღორმა ეშვი გაუქცია მოპირდაპირეს ეშვი მოზებდა დროითოსის აზიკითს ეყლს და გაზია შვირისის აზიკითს ეყლსაცემლი. ეს კი ველარ მოთმინება მთელმა რაშნმა, ვუგანდ იყოლ — შტაბთან შეთანხმება — იერიში მიიტანა ღორზე და იგი დაეცა უთანასწორო ბრძოლაში.

ხოლო გრძელდება...

ცნობათა შერევა

ელიზოს. წინაბედული კაცი ყოფილხარო, რადგან
თქვენ წერილს ასე აბოლოვეთ:

იმედი მაქვს ამ ჩემ წერილს
არ ჩახდებთ უფრაშო,
არც დაკეტილ სივრცშია,
წურც ფრთხილად შეინახა
კადში ძველს არქივშია:
ახსდევით იმ ადგილას,
ხადაც ჩემი ხოშია,—
აიღეთ და პირდაპირ
ჩაუშვით გოდორშია...

აბა „ხოშ“ როგორ გაგიტყვებ? ჩვენც ჩაუშვით გო-
დორშია“.

კულამდელ აუბნაბას. თქვენი ლექსი ასე იწყება:
რადა ჭენა, ვერ მოვიფიქრე
პირში არ მიცდის ენაო“...

ცუდი საქმე დავმართეთო. თუ თქვენი ენა იმიტომ
არ იცდის, რომ ტელიოსისკენ მოექცარება, ჩვენს მისა-
მართის ნუ საწავლით, თორემ ისიც თქვენი ლექსითი უფს-
ყერო გოდორში ამოჰკყოფს თავს.

ფიქრულს. აი თქვენი ლექსის პირველი ნაწილი:

„ჭუთაისში ყველაფერი
როგორც სხვაგან ისეა,
მხოლოდ ჭუთაისს არ გააჩნია
სანიტარნი კომისია“...

თქვენ სცდებით. ჭუთაისში ყველაფერი ისე არ ყოფი-
ლა, როგორც სხვაგან, რადგან სხვაგან ასეთ „ამოკალულ“
ლაქსებს არ სწერენ. ეგვიც არ იყოს, რა ჩენი გადასახდია,
რომ ასეთ ანტისანიტარულ ლექსს გვიგზავნით, ჩვენ ხომ
„სანიტარნი კომისია“ არ ვართ?

იდეალების მსხვერპლს. ჩვენც მსხვერპლი გავხდით
თქვენი გრძელი ლექსის და ბოლომდე ვერ წავიკითხეთ.
ვათავსებთ მხოლოდ პირველ ტაყას:

„აი, თანაბრად ვანათდა
ხივრცის მეექვსედი ნაწილი,—
ანი წლის მოხუცაც სურს ვახდეს
ხუთმეტი წლის ყმაწვილი“...

ეს რა გასაკვირია, ჩვენს დროში ასი წლის მოხუცის
გაყმაწვილება უფრო ადვილი საქმეა, ვიდრე თქვენი ლექს-
ის დბეჭევა ტარტაროში. ვეაღებ შეტინახის საშუა-
ლებაც, მაგრამ არაფერი ვაპოვიდა და

თქვენი ლექსი, თქვენი „შეება“
ჩვენს გოდორში ჩაეშვება.

გუწავს (ზახბარო). ვათავსებთ თქვენს ლექსს მთლი-
ანად:

„შულიდან ამონახეთიქი“

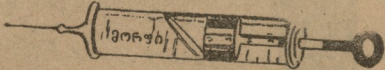
ამ დასაქცევ ზახბაროში
მეც კი პოეტით გავხდიო,—
ჩემი მუწა თიხარკოხს—
მიმადრენს დრუბლებსკენო
უმედი ბარისუნია,
როგორც კენჭები ლავაში,
სოფს ზედ რაფა თვალებმა აქვს.
ზოგს კიდევ მოკლე კამბოა
მა იმითი ყურებმა
რა ხეირში ჩამავდებო, თუ
თუ ზერათ არ აღვიკვეცი —
ჰკულიდან გადავირვიო.

თქვენ „თიხარკი“ მუწას დრუბლებში აღფრინებართ.

აზლად იმბრტაბა თქვენი ლექსი ასე ჰაეროვანი. ოღონდაც
მწელი საქმეა მეც „რთვა“ თვალების გაძლება, მაგრამ ბე-
რობა რას გვიშელოთ? „შეინდოთ უფალმა რამეთუ არა
იციო რასა იქმითი“...

ანი-სა-მაის. ცუდი საქმე დამართნია ქუთაისის „გოს-
მელტორგის“ მმართველობას, რადგან თქვენის სარკითო
გოსმელტორგის მმართველები.

მადარიამ დააფინა,—
ხადათა შემოქმარა
მოაღუნა, მიაძინა
რით უწამლოთ რომ მარაგი
წამლები არ შეიძინა,—
კანქემ რომ შეუშაბუნეთ
ვერ ვიშოვეთ კინაქინა.
მოვიწვიეთ ექიმაში,
მარჩიელი აგრაფინა:
—უფურია, შეულოცვა,
აღბათ მაგნენ შეაშინა,—
გულთა ჩადი საგულბა,
სულთა ჩადი გულსაშინა,
ვანვედ არა წმინდა სულთ.
ოსნა მალალოთა შინა.
ჯანსაკომმა შეამოწმე:
თავში ხელი წაიშინა—
ისეთ მორჩა თქვენი მტერი
იმან რომ ის მოაჩრინა“...

ნუ გეშინიოთ, არც ისე უიმედო ავადმყოფი გყოლიათ,
აი, შეუშაბუნეთ ეს ჩვენგან გამოგზავნილი წამალი და
შემდგენ კვირაში ერთხელ წაიკითხეთ „ტარტაროში“—სა
ახლად გამოსული ნომერი. ის მთლად გამოაჯანსაღებს.

„სმჩიკა“ (დაახლოება).

აი, როგორც ესმის ხრესილში დაახლოება ვოჰკავნი-
რელ ა. კულამდელს.

სადღერგოლელ შესაფერისი იცის:

— მაშო, თქვენი ლოცვა-კურთხევით და ღმერთის
დანაშრებთ ჩვენ შეგსტლებთ მოვადინოთ მსოფლიო
რევოლუციო, რომლის შემდგენ მიწაზე დამყარდება ის
სამოთხე, რომელიც იმ ქვეყნად არსებობს. მე მგონია, რომ
თქვენ ეს არ გიწყინებთ და ამის საწინააღმდეგო ბრავფერ
გქენებთ!

— როგორ გეკატრებათ, აბ. ამბროსი. ჩვენც სამოთ-
ხისათვის ვიბრძვითა და სახარებით ხელში.

— ჰოდა, კარგია, მაშო, როცა სამოთხე ქვეყნით იქ
ნება და იმ ქვეყნად გამზავრება საჭიროა
(გზის ფული არ დაიხარჯება. კორექტორი)

შევიპლია იცრუო გხოლოდ ასეთ ანკებაში

